

Løsningen i sentrum

Kunnskap – miljø – velferd

Venstre er et liberalt parti som kombinerer frihet for den enkelte med ansvar for fellesskapet. Vi setter løsningen i sentrum. For Venstre er kunnskap, miljø og velferd viktigst. Vi må utvikle nye arbeidsplasser og skape verdens beste skole. Det skal lønne seg å velge miljøvennlige løsninger. Venstre vil også gi mer til de som trenger det mest.

Halden kommune skal bli den beste norske kommunen å vokse opp i for barn og unge.

Det gjør vi gjennom å satse på bedre lærere, etablere et nytt kulturhus for ungdom, sikre gode rammer for kultur- og idrettslivet, styrke helse- og sosialtjeneste til barn og unge og ved å legge til rette for fysisk aktivitet i trygge og utfordrende omgivelser.

Makta skal ligge hos innbyggerne i kommunen, ikke i lukkede rom på Rådhuset eller i store bedrifter i kommunen. Derfor vil Venstre at kommunen skal arrangere flere folkemøter, møte folk, ta folk på alvor og sørge for å revitalisere debatten i kommunestyret, som er det organet der innbyggerne i Halden har bestemt hvem som skal sitte.

Framtida skapes nå derfor kan vi ikke vente til den tradisjonelle industrien har gått konkurs til å skape morgendagens samfunn. Venstre vil legge til rette for at de som vil starte sin egen bedrift skal få muligheten til å skape en bedre hverdag for seg selv og andre. Venstre vil også skape et mer miljøvennlig samfunn, gjennom å gjøre det lønnsomt å velge miljøvennlig og sikre en langsiktig utvikling, gjennom gode planer for formingen av Halden-samfunnet.

Kommunen må gi mer til de som trenger det mest. I den norske velferdsstaten har de fleste det bra nok, men noen har det ikke bra i det hele tatt. Venstre vil skape et varmere lokalsamfunn, der de som har falt utenfor får muligheten til å komme inn i varmen igjen. Derfor vil vi prioritere mer velferd til de som virkelig trenger det.

Halden Venstre ønsker å være med å styre byen. I denne perioden har Venstre vært i opposisjon. Likevel har vi fått mye gjennomslag. Vi har blant annet fått gjennomslag om å forbedre kulturskolen og styrke barne- og ungdomskulturtilbudet i Halden, samt økt satsing på miljø- og klimatiltak. Neste periode ønsker vi å få enda mer gjennomslag. Det vil vi få gjennom å samarbeide med de partier vi er enige med for å skape et bedre Halden. Skal vi klare å skape et levende lokaldemokrati og de beste løsningene for Haldens befolkning så må alle partier samarbeide for kommunens beste, ikke bare sitt eget beste.

37

38

39

40

Alle barn skal kunne lese og skrive skikkelig.

41

42

43

44

Haldenserne skal være best i Norge på å lese og skrive. Det vil vi gjøre ved å sørge for at alle lærere har minst 60 studiepoeng (1 år) med norsk som fag for å kunne undervise i barneskolen og 90 studiepoeng (1,5 år) i ungdomsskolen innen 2014. Vi vil at én pedagog på hver skole skal ha særskilt kompetanse innen lese- og skrivevansker.

45

Bedre lærere og bedre tid til å være lærere

46

47

48

49

Nøkkelen til kunnskap er læreren. Derfor vil vi ha bedre lærere. Venstre vil sørge for at alle elever har lærere med minst 30 studiepoeng (½ år) utdanning i faget de underviser i. Vi ønsker også å redusere skjemaveldet i skolen, slik at lærerne kan bruke mer tid på elevene, og mindre tid på skjemaene.

50

Skoleledelse

51

52

53

Lærerne må ha et godt arbeidsmiljø og være motiverte i jobben sin, dette handler om god skoleledelse. Venstre vil ha rektorer på hver skole, tydelige faglig dyktige og lederutdannede rektorer og inspektører som inspirerer og motiverer sine ansatte.

54

Mangfold og kvalitet i barnehagene

55

56

57

58

For Venstre er det både viktig at det er nok barnehageplasser, at det er et mangfold av ulike profiler på tilbudet i barnehagene og at det skal være alternativer til de som ikke vil ha barnehageplass – i form av ”åpen barnehage”. Vi vil arbeide for at større deler av personalet skal ha førskolelærer- eller annen pedagogisk utdanning.

59

Fysisk aktivitet i skole og barnehage

60

61

62

Venstre vil forbedre utearealene i skole og barnehage slik at de innbyr til trygg og utfordrende lek. Dette er både viktig for å øke trivselen på skolen og i barnehagen og for å ha gode arenaer for lek og annen aktivitet på fritiden, i barns nærmiljø.

63

Bedre skolehelsetjeneste og styrket rådgivning.

64

65

66

67

68

69

En styrket skolehelsetjeneste er nødvendig, både for å forebygge helseproblemer i tidlig alder og for å øke trivselen i skolen. Venstre vil derfor øke helsesøstertjenesten med 2 årsverk – øremerket ungdomsskole og videregående skole, for å kunne følge opp ungdommene tettere i disse viktige åra i livet. Venstre ønsker også å øke ressursene til PPT for å sikre raskere saksbehandling og mer målrettede tiltak. Venstre vil ha en forpliktende plan for nullvisjon for mobbing i Halden kommune.

70

KUNNSKAP

Skole og barnehage

KUNNSKAP

Næring og kommuneutvikling

Muligheten til å skape en bedre hverdag for seg selv og andre

Hovedmålet i næringspolitikken i Halden skal være å tilrettelegge for at folk kan etablere egen virksomhet og leve av den. Det vil Halden Venstre gjøre ved å prioritere økonomisk støtte og tilrettelgging av tomter til små og mellomstore bedrifter i etableringsfasen.

Handel og service i sentrum

Sentrum må fortsatt være handelssenteret i kommunen. Derfor vil vi tilrettelegge for at alle bussene skal stoppe både på nord- og sydsiden og sikre tilstrekkelige parkeringsmuligheter i sentrum – med en times gratis parkering. Halden sentrum skal være sentrum for handel, kultur og sosial aktivitet.

Turist- og opplevelsesbyen

Halden Venstre vil tilrettelegge for økt turisme, service og tilgjengelighet i Fredriksten festning. Vi vil også sette opp skilt mellom de ulike turistattraksjonene i Halden og ha informasjon på norsk, engelsk og tysk. Venstre vil at kommunen skal stimulere til samarbeid mellom turist- og opplevelsesnæringene i Halden.

Velkommen til Halden

Halden skal være en attraktiv by å bo, leve og arbeide i. Halden Venstre vil ønske alle som vil bosette seg i Halden velkommen til byen. Derfor vil vi sende ut velkomstpakke til alle som flytter til kommunen med informasjon om næringsliv, frivillige organisasjoner, muligheter til å etablere egen virksomhet, kulturtilbud og kommunale tjenester. Vi vil også innføre en velkomstsamling for alle som flytter til kommunen for å ønske de velkommen og for å styrke tilhørigheten til kommunen.

Studentbyen

Alle studentene i Halden er med på å berike kommunen vår. Derfor vil vi gi studenter faste rabatter på alle arrangementer i Brygga Kultursal og på svømmehallen på Remmen. I tillegg vil vi at kommunen, sammen med næringslivet og andre, skal lage en liste for Master-oppgaver om Halden som man ønsker at skal bli laget. Haldensere som studerer utenbys skal inviteres på samling i romjula for å knytte bånd mellom det lokale næringslivet, kommunen og ”eksil-haldenserne”.

Grønn kommune

Alle kommunale virksomheter må miljøfyrtårnsertifiseres i løpet av 2013. Det vil si at hele kommunen skal drives på en miljøvennlig måte. Venstre vil også sette krav til at alle offentlige bygg skal bygges som passivhus (bruke mindre energi enn det produserer) innen 2015 og at kommunen i all hovedsak skal benytte elbiler, som kommunale kjøretøy.

Sykkelbyen Halden

Venstre ønsker at det skal innføres gratis parkering for elbiler i sentrum. Vi vil også sørge for sammenhengende gang- og sykkelveinett, med nedslippte fortauskanter, mellom skolene, de største boligfeltene og de største arbeidsplassene i Halden.

Kollektivtrafikk

I samarbeid med fylkeskommunen og staten vil vi tilrettelegge for dobbeltsporet jernbane gjennom Halden, med mulighet til økt bruk av godstransport på jernbane til/fra/gjennom Halden. Venstre ønsker også å etablere "hjem for en 50-lapp" for ungdom til Prestebakke/Kornsjø/Holtet og Isebakke/Sponvika fredag og lørdag.

Klimatiltak

Venstre vil sørge for håndtering av deponigass fra Rokke avfallsanlegg innen 2014, redusere tungtrafikken i sentrum ved å innføre tungtrafikkavgift og etablere flere ladestasjoner for elbil i Halden kommune. Vi ønsker også å revidere og konkretisere klimaplanen.

Naturvern og dyrevern

Halden Venstre vil kartlegge og ta vare på det biologiske mangfoldet i kommunen, og sikre dette gjennom langsiktige planer og opplysningsarbeid. Halden Venstre vil også bevare markagrensa i Halden, sørge for fast kommunal støtte til dyremottaket, i regi av Dyrebeskyttelsen og sette opp flere søppelkasser der folk ferdes. Halden Venstre går mot utbygging av den planlagte vindmølleparken i Halden og Aremark kommuner.

Helhetlig kommuneutvikling

En helhetlig kommuneutvikling er viktig for å sikre framtida. Da må det lages helhetlige planer for infrastruktur, miljø- og energibruk, handelssentrum og kommunale tjenester, som gjør at når vi etablerer nye boligområder og annen infrastruktur, så er vi med på å sikre en bærekraftig utvikling i kommunen med nærmiljøer som er knyttet sammen med resten av kommunen ved hjelp av kollektivtrafikk. Det skal legges til rette for at alle nye boligområder så langt det er mulig skal benytte fjernvarme og lavenergibebyggelse.

Åpenhet og ryddighet

Halden Venstre vil gjennomgå all kommunal praksis for å sikre at det ikke foregår politisk korrupsjon eller vilkårlig saksbehandling i Halden kommune. Dette er viktig for at kommune skal gjenvinne tillitt som demokratisk forvaltningsorgan for alle innbyggerne i Halden kommune. Derfor vil vi også etablere et organ for varsling i kommunen og gjennomgå rutinene for innkjøp og anbud i Halden. Vi vil innføre muligheten for interpellasjon og representantforslag fra folkevalgte for å revitalisere debatten i Halden. Kommuneplanens samfunnsdel må revideres for å sikre langsiktighet i kommunepolitikken.

Forenkling og digitalisering

Det kan være vanskelig å forstå det offentlige. Derfor må vi redusere antall kommunale skjemaer, gjøre nettsidene enklere i bruk og lære opp de kommunalt ansatte til å bruke et enklere språk, som alle kan forstå. Det må være mulig å sende alle søknader til kommunen via nettet, som barnehagesøknad, søknad om kulturstøtte og søknader innen teknisk etat. Kommunens nettsider må være tilgjengelige og alle sakspapirer og protokoller må ligge på nett. Halden Venstre ønsker at det skal være mulig å streame hele kommunestyret på nett, og at møtene arkiveres på nettet slik at innbyggerne kan se debatter om ulike saker om igjen.

En god arbeidsgiver

En viktig oppgave for kommunen er å være en god arbeidsgiver. Det sikrer at det blir lettere å rekruttere folk til Halden kommune og at de ansatte trives og yter en bedre jobb. Derfor vil vi beholde frikjøp av tillitsvalgte på samme nivå som i 2009 og styrke ledelsen slik at de kan motivere og styrke sine ansatte. Halden-politikerne skal bli flinkere til å skryte over den gode jobben de ansatte gjør. Uten innsatsen til kommunens ansatte hadde tilbudet til innbyggerne vært så bra som det faktisk er, selv om det fortsatt kan gjøres bedre, særlig på ledelsesdelen.

Personvern og integritet

Personvern er en viktig verdi i seg selv for Venstre. Derfor vil vi ikke bruke overvåkningskameraer ved kommunens virksomheter, det skaper falsk trygghet og svekker muligheten til å leve frie liv. Halden Venstre vil lage en personvernhandbok for Halden kommune, der det sikres at sensitive opplysninger blir behandlet med nødvendig varsomhet.

Stabil økonomisk styring

Venstre mener at overføringene fra staten til kommunen må øke. Vi må se nøye på hvordan vi kan bruke skattebetalernes penger best mulig for å gi mest mulig for pengene. Samtidig må vi ta innover oss at kommunene er sulteføret over mange år og at Halden til tider har brukt alt for mye penger på investeringer. Derfor vil Halden Venstre redusere investeringstakten i kommunen og bruke MVA-kompensasjonen til nedbetaling av gjeld.

Nytt ungdomsaktivitetshus og gratis kulturkort til ungdom

Halden Venstre vil etablere et nytt ungdomskulturhus, med for eksempel skate- og klatretilbud, nye lokaler for ungdomsklubben, kulturskolen og barnebiblioteket og muligheter for å drive med et mangfold av aktiviteter. I tilknytning til huset bør det være uteområder, der ungdom kan møtes, snakke sammen og være i aktivitet. Det bør også være minst en vegg som kan brukes til gatekunst. Halden Venstre vil også gi kulturkortet Kode til alle elever i ungdomsskolen og sørge for at alle som ønsker det skal få plass i kulturskolen.

Biblioteket skal være senteret for kunnskap og kultur

Halden Venstre vil utvide åpningstiden på biblioteket med minst 8 timer i uken. I tillegg ønsker vi å tilby utlån av biblioteks bøker andre steder i kommunen, som for eksempel i butikker og forsamlingshus. Venstre vil også ansette to litteraturpedagoger, som i samarbeid mellom biblioteket, kulturskolen og skolene skal stimulere til økt lese lyst og økte leseferdigheter. Skolebibliotekene skal prioriteres når det gjelder innkjøp og utvikling.

Flere arbeidsplasser og bredere kulturtilbud

Det er viktig med mange arbeidsplasser i Halden. Profesjonelle kulturarbeidsplasser er viktig for å sikre sterke kreative fagmiljøer, som også vil kunne føre til at det utvikles nye virksomheter i tilknytning til disse. Halden Venstre vil derfor opprettholde støtten til Blåseensemblen og Opera Østfold, samtidig som vi innfører et kulturstipend der kunstnere, innen ulike kunstgrener, får 400 000 kr over tre år for å arbeide med kultur i Halden. Det må bli satt krav til at kunstnerne skal virke i Halden, og samarbeide med Haldens profesjonelle og frivillige kulturliv.

Fysisk aktivitet for trivsel og folkehelse

Vi vil opprettholde gratis halleie for barne- og ungdomsidretten og prioritere økt tid i idrettsanlegga til uorganisert aktivitet, for at flere barn og unge, også de som ikke er aktive i idrettslag, får muligheten til å holde seg i aktivitet og gjøre ting de trives med. Venstre vil også prioritere friluftsliv og nærmiljøanlegg nær der folk bor.

Trygge nærmiljøer og verdsetting av frivilligheten

Det er de trygge nærmiljøene som gjør at folk trives. Derfor vil Venstre gi støtte til forsamlingslokaler, lekeplasser og frivillig aktivitet i alle kommunens bydeler og grender. Vi vil prioritere søknader fra frivillige først når kulturmidlene skal fordeles og vi vil at Haldenmagasinet og Halden.no skal være åpne for å gi informasjon fra lag og foreninger til hele Haldens befolkning. Frivillighetssentralen må ha stabile rammevilkår fra kommunen.

208 **Kulturskolen – talent og mestring for alle**

209 Alle som ønsker det skal ha plass i Halden kulturskole. Halden kommune skal ha
210 opplæringstilbud innen dans, musikk, visuell kunst, dans, drama og teater, design og
211 teknologi og litteratur og skrivekunst til barn og unge. Halden Venstre vil utvikle et samarbeid
212 med nabokommunene og andre kulturinstitusjoner for å kunne dyrke og styrke talentene.
213 Samtidig er det viktig at alle barn skal kunne mestre gjennom kulturskolen, ikke bare de
214 geniale talentene. Vi ønsker også å styrke undervisningen i kunstfagene i skolen, ved at alle
215 lærere i kunstfag skal være ansatt i Halden kulturskole, med undervisning både i grunnskolen
216 og kulturskolen.

217 **Kulturvern og identitet**

218 Halden Venstre ønsker å bevare kulturminner gjennom bruk. Derfor må den gamle teatersalen
219 i Konservativen restaureres denne perioden. Det må settes opp informasjonstavler og kart over
220 alle kulturminner i kommunen. I tillegg må Halden kommune ta grep for å bevare den
221 åndelige kulturarven i kommunen. Gjennom Den Kulturelle Skolesekken vil vi arbeide for å
222 videreføre og utvikle Halden-dialekten, folkedans- og musikktradisjoner i Halden og Haldens
223 lokale historie. I løpet av perioden skal det også vedtas en kulturvernplan, som både ivaretar
224 det åndelige og det materielle.

225 **Byjubileet 2015**

226 Venstre ønsker også å skape engasjement rundt Halden historiske Festspill i 2014 og
227 byjubileet i 2015. Gjennom byjubileet ønsker vi å gjøre haldenserne stolte av byen sin, og se
228 framover. Med historien i ryggen skal kommunen bygge en stolt identitet som en viktig by,
229 historisk, i nåtida og i framtida. Gjennom et tett samarbeid med heile næringslivet, det
230 frivillige og kulturinstitusjonene skal vi bygge et fellesskap der hele Halden skal være med.

231

VELFERD

Helse- og sosialpolitikk

Fattigdom og verdighet

Ingen velger sin egen barndom. Vi må sørge for at barn som lever i fattigdom får muligheten til en rik oppvekst. Halden Venstre vil øke sosialstøtten i Halden med 750 kr/ måneden og at barnetrygd skal komme i tillegg til sosialstøtte. Vi vil gi gratis plasser i kulturskolen og ferieklubben til familier som mottar sosialstøtte og vi vil styrke barnevernet med to årsverk i forhold til 2009-nivå.

Redusere eiendomsskatten

Eiendomsskatten er en urettferdig beskatning, som ikke sikrer fordeling av goder på en god måte. Halden Venstre vil øke bunnfradraget for eiendomsskatt til 500 000 kr, slik at de som har minst penger slipper å betale eiendomsskatt, og fjerne eiendomsskatten for alle gjennom nedtrapping fram til 2018.

Rusomsorg og psykiatri

Venstre vil styrke rusomsorgen ved å følge opp skikkelig etter rusbehandling slik at man får et sosialt nettverk, tilfredsstillende aktivitet og bolig, og dermed klarer å holde seg rusfri etter behandlingen. Venstre vil også redusere bruken av tvang i psykiatrien.

En verdig alderdom

Flest mulig skal kunne bo hjemme, ikke på institusjon, så lenge som mulig. Dette vil Venstre gjøre ved å styrke støtte og oppfølging av pårørende, samt vilkårene for støttekontaktene. Vi vil også særlig arbeide for at demente får god oppfølging av profesjonelle. Det er også viktig at aktivtørene får en økt rolle i eldreomsorgen i Halden kommune.

Universell utforming

Det bør være en selvfølge at alle skal kunne ha tilgang til alle offentlige tjenester. Vi vil sørge for universell utforming av alle kommunale bygg innen 2020 og arbeide for at biblioteket skal ha et godt tilbud til blinde og svaksynte.

Integrering og mangfold

For Venstre er et mangfoldig samfunn et gode i seg selv. Likevel byr et mangfoldig samfunn på noen utfordringer som vi må ta på alvor. Venstre vil samarbeide med private aktører når det skal gis boliger til flyktninger og asylanter i Halden, slik at det blir høy nok boligkapasitet til at også andre grupper kan benytte seg av det kommunale boligtilbudet. Venstre vil også legge større vekt på samarbeid og samhandling mellom ulike grupper, i samarbeid med velforeningene og Frivillighetssentralen. Det må opprettes en stilling som integreringskoordinator – som samordner barnevern, sosialtjeneste, arbeid, helse, skole og kultur.